

دویست هزار

طنزیم

هومن جعفری

تا لحظه‌ای که این طنز نوشته می‌شود، از سوی هواداران استقلال حدود ۲۰۰ هزار کامنت پای اینستاگرام مدیرعامل این تیم گذاشته شده و طی آن به صراحت درخواست شده که استراماچونی بازگردد. هر جای دنیا ۲۰۰ هزار نفر یک درخواستی داشته باشند، آن مورد آگریه رأی گیری هم گذاشته نشود، درست و حسابی مورد بررسی قرار می‌گیرد. اینجا البته شما اول باید ببینی قوانین عجیب علیه بازیکن و مربی خارجی چقدر عمر دارد! بعد بروی با خود استراماچونی بنشین چای قند پهلو بخوری، ببینی از این سینیور می‌شود تخفیف گرفت یا نه. این وسط اگر دویست هزار نفر پشت کار شما باشند، می‌شود از صد جا وام گرفت، دویست تا اسپانسر گرفت، چهار صد بار درآمد زایی کرد، هزاران کمپین راه انداخت. البته ایران رانمی‌گویم ها. دنیا را می‌گویم. اگر در دنیا چنین اتفاقی بیفتد، این اتفاقات هم پشت بندش راه می‌افتد. ولی فرهاد مجیدی بودن خیلی سخت است. چهره معروف اینستاگرام باشی همانجا ببینی رأی به برکناری‌ات داده‌اند. خیلی تلخ است!

سلامتی پرویز خان

به سلامتی و مبارکی پرویز خان مظلومی مربی تیم جوانان شد. یعنی این انتخاب حتی از اینکه یکی تیمش را دست حمید استیلی هم بسپرد فاجعه‌بارتر است. بابا پرویز خان الان باید رئیس کمیته فنی استقلال باشد نه سرمربی تیم ملی جوانان. یک نگاه به سن و سال استاد بیندازید.

دفاع تاریخی در لیگ یک

یک تیم در لیگ یک داریم که تا این لحظه تفاضل گلش منفی ۶۰ است! یعنی هر طوری حساب کنیم، خط دفاعی این تیم را می‌شود به عنوان فاجعه ملی ثبت تاریخ کرد. ببینیم این عزیزان در بازی‌های باقیمانده چقدر دیگر گل می‌خورند؟

آرش و ژاوی

خبر رسید آرش برهانی و ژاوی هم کرونا گرفته‌اند. آدم سرش را به کدام دیوار بزند؟ چطور روی این موضوع طنز بنویسیم؟

قصه تلخ در آمدزایی در فوتبال ایران

قهرمان‌های ور شکسته

علی کمانگری

پرسپولیس برای چهارمین بار متوالی قهرمان لیگ شد. اگر تصور درآمدی هنگفت از این چهار قهرمانی در ذهن‌تان وجود دارد، بهتر است سریعاً آن را فراموش کنید زیرا در لیگ برتر فوتبال ایران با ساز و کار خاص برگزاری‌اش و محدودیت‌هایش در درآمدزایی، چنین تصویری تنها یک خیال دور است.

در فوتبال دنیا چه خبر است؟

از ۱۰٪ درآمد یک تیم فوتبال، بخش عمده آن شامل درآمد ناشی از حق پخش، تبلیغات محیطی، اسپانسرشیپ و فروش بازیکن می‌شود. موارد سه و چهار موضوعیت این مطلب نیست، اما کمی ریزتر و مصداقی‌تر از دو مورد اول حرف می‌زنیم. در پرمیرلیگ با بالاترین گردش مالی سالیانه در جهان، مکانیسم تقسیم درآمد بدین شرح است: درآمد ناشی از تبلیغات محیطی و حق پخش بین المللی بطور مساوی میان هر ۲۰ تیم تقسیم می‌شود اما درآمد ناشی از حق پخش داخلی، ۵۰٪ آن بطور مساوی، ۲۵٪ آن براساس رتبه تیم‌ها در جدول پایانی و ۲۵٪ آن براساس میزان پخش بازی تیم‌ها در شبکه‌های تلویزیونی و تعداد هواداران آنها تقسیم می‌شود. مطابق این مکانیسم، منچسترسیتی در فصل گذشته با ۱۵۰ و لیورپول با ۱۵۲ میلیون یورو بالاترین درآمد ناشی از حق پخش و تبلیغات محیطی را داشتند. این نکته را مدنظر داشته باشید که سهم این تیم‌ها از درآمد تبلیغات محیطی تنها ۵ میلیون یورو بوده و این خود گویای آن است که بخش عمده درآمد این دو تیم از راه حق پخش بوده است. در لالیگا هم کم و بیش شرایط مشابهی حکم فرماست، با این تفاوت که در لالیگا علاوه بر درآمد حق پخش داخلی، درآمد حق پخش خارجی هم با همان مکانیسم ۲۵،۲۵،۵۰ تقسیم می‌شود و این مسأله اختلاف میان درآمد تیم‌های بالای جدول و برطرف‌دار را به تیم‌های پایین جدول از شهرهای کوچک‌تر و با هوادار بین المللی کمتر افزایش می‌دهد.

در فوتبال ایران چه خبر است؟

درآمد ناشی از حق پخش به عنوان اصلی‌ترین منبع درآمد بزرگترین تیم‌های اروپایی در ایران معادل صفر است! در مورد درآمد ناشی از تبلیغات چهار لایه محیطی!! اطراف زمین مسابقات هم در دو سال اخیر هیچ شفافیتی صورت نگرفته است. تنها مشخص است که از ۱۰٪ این درآمد، ۲۰٪ سهم سازمان لیگ، فدراسیون فوتبال و هیأت‌های فوتبال استان‌ها شده و از ۸۰٪ باقیمانده، ۴۰٪ به شکل مساوی بین تیم‌ها تقسیم می‌شود و ۴۰٪ بقیه تنها براساس رتبه تیم‌ها تقسیم می‌شود (زیرا تخمین دقیقی از میزان هواداران تیم‌ها وجود ندارد). اینکه سهم تیم قهرمان از این ۴۰٪ چقدر است، بر کسی روشن نیست و سازمان لیگ هم توضیح مشخصی در این باره نداده، اما مطابق محاسبات فرضی سایت «بازار ورزش» بر اساس درصدی که به تیم قهرمان در لیگ‌های معتبر دنیا تخصیص داده می‌شود، درآمد پرسپولیس از راه حق پخش طی قهرمانی در لیگ ۱۸م کمتر از ۵ میلیارد تومان بوده است. بررسی‌های فوق یک نکته را عیان می‌کند: تازمانی‌که تکلیف اصلی‌ترین جریان تغذیه‌کننده مالی تیم‌های فوتبال -حق پخش- روشن نشود، تیم‌ها باید دور درآمد کافی از فوتبال را خط بکشند زیرا در اغلب موارد همین درآمد چند میلیاردی تیم‌ها از راه تبلیغات محیطی هم تحت عنوان بدهی به سازمان لیگ به حساب تیم‌ها نمی‌رسد. بدون درآمد حق پخش، شتاب حرکت تیم‌های ایرانی در سراسر شبی سقوط هر روز افزایش می‌یابد.

اقتصاد غیر قابل تعریف لیگ

از حاصل پوکر چیست در دستم؟ هیچ!

سامان موحدی‌راد

روزی که برخی تیم‌های لیگ برتری تلاش می‌کردند رقابت‌ها به هر نحوی شده برگزار نشود و پایان لیگ در همان بازی‌های اسفند ۹۸ اعلام شود، می‌شد فهمید که فوتبال ایران چه وضعیت بغرنجی در بعد اقتصادی دارد. در واقع هنوز جای سؤال است که چرا در فوتبال ایران سرمایه‌گذاری می‌شود و به آن پول تزریق می‌شود تا چنین ملغمه‌ای از دخل و خرج نامتوازن شکل بگیرد. در روزهای حکمرانی کرونا بر دنیا در تمام نقاط دنیا تیم‌ها تلاش می‌کردند هر چه زودتر به میدان رقابت‌ها برگردند تا با برگزاری مسابقات بخشی از ضرر و زیان مالی ناشی از کرونا را جبران کنند. حضور در میدان در کنار همه سازوکارهایی که برای فوتبال حرفه‌ای در این کشور هاتدارک دیده شده، موجب می‌شود تا باشگاه‌های فوتبال به درآمد برسند و چرخ اقتصادشان بچرخد. در ایران اما تیم‌ها اگر به میدان بروند احتمالاً ضرر و زیان بیشتری به باشگاه‌هایی می‌رسد که اینگونه در پی لغو رقابت‌ها بودند.

قهرمانی پرسپولیس هم حالا شاهد دیگری بر این مدعاست که فوتبال مادر بعد اقتصادی چیزی برای عرضه ندارد و همین مسأله هم آن را به خاک سیاه نشانده است. پرسپولیس با ۴ سال قهرمانی چقدر درآمد دارد؟ هر کدام از این قهرمانی‌های پیاپی چقدر به ثروت و سود باشگاه اضافه کرده؟ چطور است که هنگام هزینه کرد همه از اتلاف بیت‌المال حرف می‌زنند ولی حالا چیزی درباره پاداش قهرمانی نمی‌گویند؟ در همه این سال‌ها نالیدن تیم‌ها از مشکلات مالی پای ثابت مصاحبه‌های مدیران و اعتراض بازیکنان است. همین پرسپولیس را در نظر بگیریم. قهرمانی‌های سه سال اخیر به همراه قهرمانی امسال چه کمکی به این تیم در بعد مالی کرده؟ آیا این تیم ثروتمندتر شده است؟ آیا ممکن است در فصل نقل و انتقالات از کمبود منابع نالند؟ البته که در فوتبال ایران که سازوکارها شفاف نیست خبری هم از ورودی و خروجی‌های باشگاه‌ها نیست و معلوم هم نیست سازمان فوتبال ایران از این رقابت‌ها چقدر درآمد کسب کرده و چقدرش سهم تیم‌ها شده است. اما همین قدر می‌دانیم که سهم تیم‌ها از برخی قرارداد‌های شفاف شده مثل حق پخش و تبلیغات محیطی و بلیت فروشی چیز ناچیزی است. برای همین هم هست که برخی تیم‌ها بعد از کرونایی خواستند رقابت‌ها ادامه پیدا کند. چون درآمد قابل توجهی ندارند. در حال حاضر تیم‌های میانه جدول لیگ ایران با چه انگیزه‌ای بازی می‌کنند. با آنهایی که نه شانس سهمیه و جام دارند و نه خطر سقوط را احساس می‌کنند. با چه انگیزه‌ای برای فوتبال جذاب‌تر بچکنند؟ در حالی که در لیگ‌های حرفه‌ای نشستن روی هر سکوی بالاتر لیگ پاداش بیشتر و قابل توجه‌تری دارد. چیزی که در فوتبال ایران تعریف نشده است.

وقتی قهرمانی منفعت مالی ندارد

موفقیت بیشتر در آمد کمتر

میعاد نیک

توفیق جمعی به ورزش فوتبال و علاقه بی حد و حصر جوامع بشری به این ورزش جذاب باعث شده تا توجه مارکت‌های مالی و بیزینس‌های پولساز به این رشته جلب شود. هر جایی که با توجه عموم مردم مواجه باشد، قطعاً از توجه اقتصادی مناسبی برای سرمایه‌گذاری برخوردار است که فوتبال یکی از مهم‌ترین و

گران‌ترین تارگت‌های سرمایه‌گذار برای تبلیغات خود و محصولات‌شان است.

ورود منابع بی‌شمار مالی به فوتبال و ترویج اسپانسرینگ‌های کلان در این ورزش، فوتبال را به یکی از صنعتی‌ترین تفریح‌های جهان تبدیل کرده؛ به گونه‌ای که به علت شیوع ویروس کرونا و آیدمی شدن این بیماری در جهان اکنون همه ورزش‌های پربرخورد با تعلیق و تعطیلی مواجهند اما فشار اسپانسر و حامیان مالی ثروتمند به عنوان تنها دلیل از سرگیری رقابت‌های اروپایی و داخلی شناخته می‌شود.

یک تیم هر چه پرافتخارتر، بزرگتر و پرطرفدارتر باشد، گزینه مناسب‌تری برای هدگذاری سرمایه‌گذاران است و تیم مذکور را از رقم‌های بیشتری در حساب مالی‌اش برخوردار می‌کند. در حالت عادی و در یک ساختار متعارف، افتخارات یک باشگاه به منزله دارایی بالقوه آن مجموعه محسوب می‌شود. باشگاه‌ها با بیشتر کردن افتخارات و جام‌های داخلی و بین‌المللی، توجه صنایع و منابع مالی را به خود جلب می‌کنند تا تراز مالی خود را در شرایط مناسبی نگه دارند. در فوتبال معیوب و کج‌نقشه ایران اما این ماجرا دقیقاً برعکس است. قهرمانی و کسب عناوین نه تنها در ازدیاد سرمایه‌های باشگاه نقشی ندارند، بلکه تنها مخارج مستقیم و غیرمستقیم باشگاه را افزایش می‌دهند و عملاً موفقیت برای باشگاه‌ها «ضررده» بوده است تا مثر ثمر. پرسپولیس با ثبت چهارمین قهرمانی متوالی در لیگ برتر کاری را در تاریخ فوتبال کشور به بهترین شکل ممکن انجام داد که کسی تاکنون به انجامش حتی فکر هم نکرده بود، اما این شق القمر به سود قرمزها تمام نشد و بدهی‌های این باشگاه بی‌پول را بیشتر کرد. مشابه این اتفاق را اگر در فوتبال اروپا لحاظ کنیم به مبالغ هنگفت درآمدزایی توسط باشگاه‌ها می‌رسیم. رئال مادرید در فصل‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸-۲۰۱۷ با هت‌تریک قهرمانی در چمپیونزلیگ به درآمد سرسام‌آوری رسید و باشگاه و بازیکنان را هم به شکل توانمند و هم جداگانه به سودهای کلانی رساند، اما در ایران پرسپولیس قهرمان با پرسپولیس ناکام هیچ تفاوتی ندارد. ظرفیت بالقوه قهرمانی‌های پیاپی برای هر باشگاهی به منزله اعتبار و درآمد بیشتر است اما در ایران و در فرم نامتعارف فوتبال کشوری که تیم قهرمان پس از یوکر باید آپشن‌های بازیکنانش را با حساب خالی از پولش پرداخت کند. واقعیت این است که اتصال به منابع دولتی باعث این ابراد بزرگ در فوتبال باشگاهی شده؛ اگر یک باشگاه خود را متصل به پول بی‌حساب ببیند، برای درآمدزایی هر چه بیشتر به هر دری می‌زند تا منابع مالی مناسبی را خودش تأمین کند، چرا که می‌داند از انتظار پولی ساخته نیست.